

KODUNE VALD PUHJA

Nr. 24 (58)
VEEBRUAR 2002
KÜÜNLAUU

02.02. Küünlapäev
Tartu rahu aastapäev
12.02. Vastlapäev
14.02. Sõbrapäev
24.02. Eesti iseseisvuspäev
Madisepäev

Täna ajalehes

Volikogus
30. jaanuaril

Vallavalitsuse
töomailt

Kooliuudised

Puhja poisid taas
edukad!

Muudatused peretoe-
tustes ja puudega
inimeste toetustes

Lehmatoetuse
jagamisest

Lihaveiste toetus
tõuseb

Veterinaarakeskus
informeerib

Seltsimaja annab
teada

Õnnitlused

foto tütar Elleni erakogust

EDUARD-ALEKSANDER ILVES

Meie valla vanimal mehel täitus 29. jaanuaril 103. aastat. Tütrel Elleni sõnul on ta muheda huumoriga papi.

Eduard tunneb rõõmu saunamõnudest ja laseb ennast korralikult vihelda, aga leili viskab mehe moodi, nii et noored ei saa saunalavale minnagi.

Paar korda nädalas võtab ühe pisikese pitsi konjakit. Ise ta lisab: "siis käib veri hästi läbi".

Praeguse ilmaga Eduard väga õue ei kipu, kuna ilmad on heitlikud ja libedus suur. Suvel aga veedab kõik päevad aias ja annab aga "kepile vunki juurde", et kiiremini edasi saada.

Mäletab kõiki möödunud sündmusi, isegi aastaarvu võib öelda kui vaja. Ainult tänaseid uusi sündmusi on raske meelde jätta.

Vasak kõrv ei kuule enam hästi pärast seda kui suure sõja ajal püss kõrva ääres plahvatas.

Eduard armastab väga laulda oma kõrge ilusa häälega:

"Ants oli aus saunamees
saun oli paksu metsa sees
hundid karud käisid seal
ja vana ilves istus katuse peal"

GERLI RATAS

RAAMATUKOGUDE LAHTIOLEKU UUED AJAD

Puhja Raamatukogus
T - R: kl.11.00-18.00
L: kl.11.00-14.00
P, E: suletud
tel. 451 344

Ulila raamatukogus:
E, T, N - 8.00 - 18.00
K - 15.30 - 18.00
P - 10.00 - 12.00
R, L - suletud
tel. 451 740

Uula raamatukogus:
T, R - 14.00 - 18.00
K, N - 12.00 - 18.00
L - 10.00 - 16.00
P, E - suletud
tel. 451 776

EUROOPA LIIDU NÕUDED LOOMADE PIDAMISEL

10.01.2004.a. hakkavad Eesti Vabariigis kehtima Euroopa Liidu nõuded põllumajandusloomade pidamisele. Nõuete rakendamisel taotletakse ühinemisläbirääkimisel üleminekuperioodi. Seoses sellega palume põllumajandusloomade omanikel, kelle majapidamises kasvatakse enam kui kuut vasikat laudas, mis on ehitatud enne 01.01.1998; kuut ja enam siga või viit ja enam emist porsastega, laudas, mis on ehitatud enne 01.01.1996.a., teatada 15.vebruariks 2002.a.Tartumaa Veterinaarakeskusesse, kas loomapidaja soovib kehtima hakivate nõuete rakendamisel ülemineku perioodi või mitte.

Täiendav info Tartumaa Veterinaar keskuse telefonil 400440.

ANDRES TAMM

PUHJA SELTSIMAJAS

22.märtsil kell21.00
õhtu ansambliga
"MEIE MEES"

Lauad ettetellimisel.

Osavõtust palume teatada veebruarikuu jooksul!

Osamaks a´100.- krooni tasuda hiljemalt 18. märtsiks seltsimajja või "Piilu" baari

Volikogus 30. jaanuaril

- ◆ Volikogu nõustus MTÜ Puhja Tervisekeskuse ja OÜ Kogu Pere Apteek rendilepingute pikendamisega alates 01. jaanuarist 2002.a. kuni 31. detsembrini 2011.a. MTÜ Ulila Tervisekeskuse rendileping pikendada antud ruumides kaheks aastaks. Vallavalitsusel alustada tervisekeskuse üleviimist Ulila keskuse ruumidesse. Kahe aasta pärast sõlmida MTÜ Ulila Tervisekeskusega uus rendileping uutes ruumides.

- ◆ Volikogu kiitis heaks vallavalitsuse poolt Puhja alevikus detailplaneeringu algatamise. See hõlmab Puhja-Elva maantee, Pargi ja Hommiku tänava ning Väike-Süti kinnistutega piirnevat ca 10 ha suurust ala (lisa: väljavõte Puhja valla maakatastri kaardist).

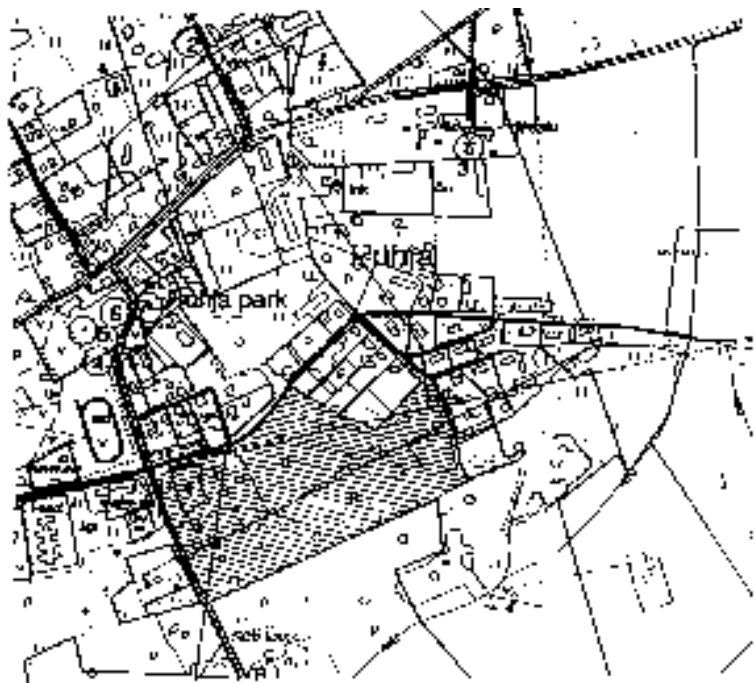
Detailplaneering koostatakse valla väiksema osa kohta, mis on lähiaastate ehitustegevuse aluseks. Sellega määratakse

- planeeritav ala kruntideks
- krundi ehitusõigus
- tänavate maa-alad ja liikluskorralduse põhimõtted
- haljastus ja heakorrasutus
- ehitustevahelised kujad
- tehnovõrkude ja rajatiste paigutus
- keskkonnakaitse abinõud
- maakasutuse ja ehitamise erinõuded kaitsealustel objektidel
- olulisemad arhitektuurinõuded ehitistele
- servituutide vajadus
- riigikaitsealised maa-alad
- muud seadustest tulenevad kinnisomandi kitsendused.

- ◆ Toimus valla 2002. aasta eelarve projekti II lugemine

- ◆ Revisjonikomisjon esitas aruande

majanduskomisjoni arupärimisele ostetud valla bussi kohta. Saksa Auto AS pakkumises oli näidatud veeriku eripäraks taga togelt rattad ja hinnaks 609 900 EEK. Tegelikult ei ole bussil togelt rattaid, ka bussi hinda pole vähendatud. Asja uurimisel selgus, et sama küsimuse vastu on tundnud huvi ka vallavanem oma kirjas hankijale. Saksa Auto AS vastusest selgub, et "taga togelt rattad" on lihtsalt trükiviga.

Maakatastri väljavõte

Vallavalitsuse töomail

Vallavalitsus on arutanud esmaspäeviti regulaarselt toimunud istungitel alljärgnevat küsimusi ja võtnud vastu otsuseid:

- 1) maa probleeme 9 korral, sealhulgas:
 - vaba metsamaa erastamiseks tehtud 4 korraldust;
 - maa ostueesõigusega erastamiseks tehtud 4 korraldust;
 - ÖVV talumaa tagastamiseks tehtud 1 korraldus.
- 2) sotsiaaltöö valdkonnas:
 - kinnitatud toimetulekutoetuse saajate nimekiri ja korraldatud väljamaksmine 51-le isikule summas 41 196.- krooni;
 - Tartu linna koolides käivatele õpilastele (16 õpilast) detsembrikuu sõidusoodustuse väljamaksmise korraldamine summas 4326.- krooni;
 - õpilastele tasuta koolilõunade andmise otsustamine;
 - ühekordseid toetusi määratud 27 isikule, sealhulgas sünnitoetusi 3-le lapsevanemale ja matusetoetusi 6-le isikule
 - sügava ja raske puudega isikutele määratud hooldajaid 7, 2-le puudega isikule hooldaja määramise otsus

tühistatud ja hoolduse übermääramisi tehtud 3-le isikule.

Tegutsemisload anti välja füüsilisest isikust ettevõtjatele vastavalt nende taotlustele järgmiselt:

- 1) Rein Martinovile Räämsi külas vee-ettevõtlusega tegelemiseks;
- 2) Päärn Hintile elukohaga Kaimi külas taksoveondusega tegelemiseks.

Käsil on valla 2002.aasta eelarve projekti koostamine, mis on praeguseks läbinud volikogus kaks lugemist. Vallavalitsus kuulab ära kõikide allasutuste juhtide soovid ja ettepanekud eelarve projekti kohta. Eelarve esitatakse kinnitamiseks järgmisel volikogu istungil.

Vallavalitsus tegi volikogule ettepaneku osadetailplaneeringu algatamiseks Puhja alevikus Mäeselja külaga piirnevale Elva tee ja Pargi tänava vahelisele maa-alale, et edaspidi oleks võimalik soovijatele eraldada ehituskruunte.

VALLAVALITSUS

TEADE

Puhja Vallavalitsus müüb teistkordsel avalikul suulisel enampakkumisel vallale kuuluvad Kaimi külas asuvad endised koolimaja hooned ja rajatised. Avalik suuline enampakkumine toimub 12.veebruari 2002.a. kell 11.00 Puhja vallamajas volikogu ruumis (II korrus).

Info tel 07 451 441, 050 49 912

KOOLTUUDISEID PUHJA GÜMNAASIUMIST

MATEMAATIKAHUVILISED SELGITASID PARIMAIID

Puhja Gümnaasiumi selle õppeaasta tublimad noored matemaatikud selgusid kooli matemaatikaolümpiaadil

Kõige tublimad olid:

5. klass

I Martin Henrikson

II Anne-Mai Malahhov

III Riina Tiirik

Tublid olid Katrin Piho, Mihhail

Olefirenko, Heliina Martinova,.

6. klass

Tartu maakonna koolide parimad matemaatikatundjad võistlesid omavahel 26 jaanuaril Nõo Reaalgümnaasiumis. Traditsiooniliselt tõid Puhja Gümnaasiumi õpilased koju auhinnalisi kohti:

5. klass

II-III Anne-Mai Malahhov

7. klass

II Mirjam Malahhov

I Arvo Aljas

II Annet Muru

III Peeter Karja

Tublid olid Auli Uiboupin, Indrek

Luts, Karoliine Korol.

7. klass

I Mirjam Malahhov

II Kiilian Lemberg

III-IV Tanel Melk

Marilyn Uiibo

8. klass

I Silver Sepp

II Kaarel Luts

III Simo Luts

Tubli oli Renno Reitsnik

8. klass

III Silver Sepp

V Kaarel Luts

KASULIK KOOLITUS PIRGU MÕISAS

Jaanuarikuu alguses veetsid Puhja Gümnaasiumi õpetajad kaks huvitavat ja kasulikku päeva Pirgu mõisas, kus meid võttis vastu ja koolitas psühholoog Ruth-Kaja Pekk.

Kaunis mõisamajas on koolitused nõutud: üks rühm jõuab vaevalt lahkuda, kui juba uued saabuvad. Vaheaeg võimaldas nii mõnegi kooli õpetajatel toredatest päevadest Pergus osa saada.

Koolituse põhiteemaks oli edukas elu ja edukas inimene. Särav ja sarmikas proua Pekk oli heaks eeskujuks kahtlejatele – inimene saab endaga tõesti ise palju ära teha, et oma elu sisuka-

maks, mõtestatumaks ja paremaks muuta.

- ☺ Edukas ja hea tervis saab alguse meie minakäsitlusest. Tähtis on eneseusaldus, usk oma võimesse, positiivsus ja optimism.
- ☺ Vastutamine oma tervise, elukäigu, töö ja kõige eest, mis meiega juhtub, on ainuvõimalik eduka isiksuse loomiseks.
- ☺ Selgus oma eesmärkides annab aluse mõtestatud elu kujunemiseks. Eesmärgid on vajalikud inimesele endale oma tegevuse mõtestamiseks.

- ☺ Takistuseks edukuse teel on meie negatiivsed tunded ja käitumistavad. Pessimism, kibestumine, hirm, ebakindlus, kadedus, süütunne, süüdistamine, viha, rahutus, keskendumine oma muredele ilma lahendusvariante otsimata, pinget ja stress – kõiki neid on võimalik ennetada ja kõrvaldada, kui meil on teadmisi ja tahet areneda.
- ☺ Sisekonfliktide lahendus algab seesmisest korrastatusest, oma tunnete, mõtete, sõnade ja tegude kooskõlla viimisest

ESIMENE TRÜKIPROOV

UNICEFi Eesti Rahvuskomitee korraldas aastavahetusel laste endi poolt kirjutatud jõululuuletuste võistluse, kuhu laekus üle 400 võistlustöö.

Parimatest luuletustest andis UNICEF välja jõulusalmiku, kus on avaldatud ka Puhja Gümnaasiumi 6A klassi õpilaste

võistlustööd: **Karoliine Koroli** “Aknast välja vaatab päkapikk” ja **Peeter Karja** “Minu aasta”. UNICEF saatis igale võistluses osalenule mälestuseks jõulusalmiku, et oma luuletuse kõrval lugeda ka teiste laste salme.

SELMA LUTS

MIDA LAPSED ARVAVAD?

4A klassi õpilased mõtlesid headuse ja teiste tähtsate asjade peale.

Mis on elus tähtis?

- ☺ hästi õppida ja ülikooli jõuda
- ☺ abistada ja sõna kuulata
- ☺ õppimine ja perekond
- ☺ kooliskäimine ja mängimine
- ☺ minu pere
- ☺ toit, raha ja maja
- ☺ hellus, armastus
- ☺ elu ise ongi tähtis

Milliseid heategusid oled teinud?

- ☺ aidanud emal koduseid töid lõpetada
- ☺ sõbra juures käinud õde valvamas
- ☺ jaganud sõprust ja ausust
- ☺ uppuja veest välja tõmmanud
- ☺ emale ja isale kingituse teinud
- ☺ aidanud teisi
- ☺ viinud lapsi kurbusest eemale
- ☺ sõpra hädas aidanud

Milliseid heategusid on teinud ema ja isa?

- ☺ aidanud võõraid
- ☺ rahustanud sõpra
- ☺ ema lapsi lohutanud, isa inimesihaiglasse viinud
- ☺ aidanud õppida
- ☺ isa on teel hädasolijaid aidanud
- ☺ ema koristas minu toa ära, nii et ma ei teadnudki

Puhja Gümnaasiumi abiturientide RIIGIEKSAMITE VALIKUD

Kuupäev	Eksamiaine	Aineõpetaja
13.04.2002	Emakeel	R. Lepik
07.05.2002	Kodanikuõpetus	Ü. Närska
11.05.2002	Inglise keel (k)	S. Müller
13.-17.05.2002	Inglise keel (s)	S. Müller
15.05.2002	Saksa keel (k)	J. Suur
16.-18.05.2002	Saksa keel (s)	J. Suur
20.05.2002	Matemaatika	L. Vihand
24.05.2002	Ajalugu	K. Aadusoo
28.05.2002	Bioloogia	D. Lokk
03.06.2002	Keemia	M. Tiideberg
07.06.2002	Füüsika	J. Müller

Kooliinfo edastas
REET LEPIK

Puhja poisid Tartumaa meistrid saaljalgpallis

Puhja Gümnaasiumi võimlas toimus jalgpallimatš 1988 ja 1989.a.s. poistele. Mängis 9 meeskonda. Puhja poisid võitsid alagrupimängudes kõik vastased. Kõrveküla Põhikooli 1-0, Luunja Keskkooli 3-0, Lähte Ühisgümnaasiumi 3-2 ja Sil-laotsa Põhikooli 4-0. Poolfinaalis võitsid Puhja poisid Alatski-vi Keskkooli penaltitega 2-1 ning finaalis Luunja Keskkooli 1-0.

Meeskonnas mängisid Andre Lemberg, Siim Pruusapuu, Martin Saksjaak, Ahti Koort, Artur Tlernobai, Slavik Kisseljov, Even Hurt, Marko Paavilainen, Toomas Paavilainen, Peeter Karja, Enar Sikk.

JAAK RATT

KALLIS VALLARAHVAS!

Kes minevikku ei mäleta elab tulevikuta!
Puhja lasteaia "Pääsusilm" lapsed on nõus minevikku mäle-tama lauldes vanu regilaule ja õppides vanarahva kombeid ning pidades rahvakalendri tähtpäevi.

Lapsed aga mäletavad ja õpivad just ise tegutsedes ning meil tuli hea mõte luua ühte lasteaiaatuppa etnograafia nurk, mille me tahame kujundada vana talutoa sarnaselt, kus on kangasteljed, vokk, kerilaud, laud ja toolid, lapsehäll, leiva-labidas jne.

Kui Teil on sellist vanavara, millest Teil pole kahju loobu-da, palun kinkige see Puhja lasteaia lastele. Me oleme Teile väga tänulikud ning kirjutame Teie nime kuldtähtedega au-raamatusse.

Ootame Teie annetusi!

SIIRI METSIK

Talve viimne heitlus

Veebruar see näitab hambaid
kokku korjab lumekangaid.
Vares kraaksub aiateibas,
kevadet ta taga leinab.

Külma-sula – teeb see kuu,
ning härmahteis on veel puud.
Karuemal koopas aga
mõmmibeebi kaisus magab.

Talvele see viimne võitlus
näidata nüüd oma võimu,
sest et kevad vargsi sõuab
meie juurdegi ta jõuab

CARMEN PUUSSEPP
veebr. 2002 Puhja

Lugupeetud valla eakad inimesed ja koduloohuvilised

Puhja Maanaiste Selts tahab jäädvustada kodukoha põlistalude elu-olu, et mäletada minevikku ja väärtustada seda isendi, laste ja lastelaste jaoks. Meid huvitab endisaegne talu-elu, talukultuur. Meid huvitab, kuidas taludes esimese Eesti Vabariigi ajal elati ja kuidas taluasju aeti, milline oli tööjaotus talus, kuidas puhati, pühi peeti, mida söödi, mida joodi jne.

Elati ju igas talus isemoodi, ütleb ja vanasõnagi – igas talus oma taar.

Kallid valla eakad inimesed!

__See, mida Teie teate endisaegsest taluelust, omab kulla väärtust. Kui Teie tervis lubab, oleks tore, kui Te meiega oma mälestusi jagaksite. Võib-olla on Teie tervis veel nii hea, et olete nõus oma meenutused lausa kirja panema. See oleks ka hindamatu kingitus Teilt oma järeltulijatele (meie teeksime Teie kirjatöödest endale koopiad). Meie seltsil on olemas ka diktofon, nii et oma mälestusi võib ka makilindile rääkida. Samuti on küsimustik, mis on abiks meenutamisel. Pole oluline vastata küsimustele sõna-sõnalt. Seda, mida Te mäletate endisaegsest oma talu elust, võiksite üles tähendada just nii, nagu see Teile meenub.

Osa meie naisseltsi naistest on valinud välja, keda külastada. Teretunud on ka kõik huvilised väljastpoolt Puhja Maanaiste Seltsi uurima Puhja põlistalude elu-olu.

Ehk õnnestub meil tulevikus need mälestused pisikeseks kogumikuks kõita. Nendel mälestustel on suur ajalooline

väärtus, mis aegade möödudes vaid kasvab. Need äraelatud ajad, millest vahepeal rääkidagi ei võinud, ongi meie juured ja me tahame neid tundma õppida.

Nüüd, vastu kevadet, on just sobiv aeg mõelda ja meenutada. Ootame Teie kaasabi. Hea oleks, kui me juba kevadeks midagi kokku korjatud saaksime.

Suur tänu:

Helle Maranikule Sepa talu elu kirjapanemise eest.

Amanda Jänesele ja Liisi Normanile Peetsukese talu elu linti rääkimise eest.

Olev Normannile Ráni talu elust rääkimise eest.

Jaan Kontorile ja Mare Sonnile Süti talu kirjapanemise eest.

Teada on, et Kalju ja Elli Märtsen uurivad väga põhjalikult Kaubi talu endisaegset elu, otsides materjali ka arhiivist.

Ootame kõigi huviliste kaasalöömist! Anname valmivatest töödest ka edaspidi valla lehes teada.

Puhja põlistalude uurimist koordineerivad, jagavad infot ja küsimustikke

IVI LEHTMA 451 – 372

MARJE NORMAN 451 – 513

Puhja Maanaiste Seltsi nimel lugupidamisega
MARJE NORMAN

Päästeteenistuse töomailt

Suurimad tänud Puhja valla elanikele selle eest, et jõulud ja aastavahetus möödusid Puhja päästekomandole ning meile kõigile rahulikult.

2001. aasta kokkuvõtteks võiks siinkohal tuua alljärgnevad arvud:

sõidetud tulekahjudele - 48 korral, neist 27 Puhja vallas; muud väljasõidud (inimõnnetustega avariid, puud teedel) - 23 korral;

osaletud õppustel - 18 korral;

ekslikke väljakutseid - 3 juhust;

teenistuslikke väljakutseid - 2 juhust.

Üldse oli 2001. aasta parem, kui kolm varasemat aastat.

Jaanuaris 2002 oli Puhja tugikomandol 7 väljasõitu, neist tulekahjudele 4 korral ja 1 korral liiklusavariile.

7.jaanuaril põles Ulilas, Kesk 16-5 liikumispuudega invaliidi korteris diivan. Korteris sisustus sai kahjustatud, E. Lattiku võtsid meedikud oma hoolde. Tulekahju oletatav põhjus hooletu ümberkäimine lahtise tulega (suitsetamine).

15.jaanuaril oli sõiduauto põleng Rannu vallas. Libedaga teelt välja-sõitnud auto pörkas vastu elektrikposti ja süttis. Inimesed pääsesid ehmatusena, auto hävis täielikult.

21.jaanuaril süttis turvas AS-i Sangla Turvas segupunkris. Kustutustööd kestsid 2 päeva, milles osalesid lisaks briketivabrikute töötajatele Tartu, Elva ja Puhja päästekomandod. Tulekahju põhjuseks turba isesüttimine.

26.jaanuaril põles Rämsi külas 2-kordses elumajas elektrikilp. Põleng kustutati enne päästekomando kohalejõudmist elanike poolt pulberkustuti abil. Siinkohal tänusõnad kiiretele tegutsejatele!

25.jaanuaril toimus raske liiklusavariid Tartu-Viljandi maanteel Käpa baari lähistel, kus kokku pörkasid 2 sõidu-

autot. Selles õnnetuses said kannatada kokku 5 inimest, neist 4 Puhja valla elanikud, kes olid teel töölt koju. Avariid põhjuseks ilmselt rasked ilmastikuolud – halb nähtavus.

Ebameeldivatele sündmustele vastukaaluks ka midagi meeldivat: Motala vald Rootsimaalt kinkis Puhja päästekomandole lahingauto Volvo-F613. Autoga olid kaasas hüdraulilised löikeriistad kasutamiseks liiklusavariidel, samuti 600 meetrit voolikuliini. Auto jõudis Puhja 17.jaanuaril. Täname Puhja Vallavalitsust pideva abi eest lahingutehnika muretsemisel ja täiendamisel!

GENNADI LEPPIK
Puhja TK pealik

Muudatused toetustes

Osa toetusi lastega peredele on suurenenud

Seaduse kohaselt makstakse lapsetoetust endiselt esimesele lapsele ühekordses lapsetoetuse määras, s.o. 150 krooni kuus. Teisele ja igale järgmisele lapsele makstakse toetust lapsetoetuse kahekordses määras, s.o. 300 krooni kuus.

Seega suurenes lapsetoetus teisele lapsele 225 kroonilt 300 kroonile.

Eestkostel või perekonnas hooldamisel oleva lapse toetus kasvas 300kroonilt 900kroonile. Selle toetuse määra suurendamine oli vajalik, et senisest enam toetada peresid, kes on võtnud kasvatada vanemliku hoolitsuseta jäänud lapsi. Vanemliku hoolitsuseta laste ise-

seisva toimetuleku parandamiseks on suurendatud ka elluastumistoetuse määra seniselt 5000 kroonilt 6000 kroonile.

Seadusega kehtestatakse uus, ühekordselt makstav peretoetuste liik – lapsendamistoetus. Toetuse suurus on 3000 krooni. Toetust makstakse juhul, kui varem ei ole sellele perele sama lapse kohta makstud sünnitoetust.

Üksikvanema lapsetoetusele on õigus lapsel, kelle sünniaktis puudub kanne isa kohta või see on tehtud ema ütluse alusel. Seni oli selle toetuse ainsaks tingimuseks, et ema pidi last üksinda kasvutama.

See tingimus on nüüd kaotatud – seega võib nimetatud toetuse saajate arv suurened. Toetuse suurus on endiselt 300 kr.

Hoolekandeesutusest õppima läinud lastele loodi peredes kasvavate lastega võrdsed võimalused.

Alates jaanuarist makstakse hoolekandeesutusest õppimise tõttu eemal viibivale hoolitsuseta lapsele nii lapsetoetust, üksikvanema lapse toetust kui ka koolitoetust

Peretoetuse saamiseks tuleb endiselt pöörduda taotlusega pensioniameti poole.

1. jaanuarist suurenes puudega lapse toetus ja muutus hooldajatoetus

Puuetega inimesed on oma puude tõttu ikka veel teistest halvemas olukorras. Sotsiaaltoetuste eesmärk ongi leevendada seda ebavõrdsust, jättes osa puudest tingitud lisakulude koormusest ühiskonna kanda.

Täpsustatud on keskmise puude mõistet. Keskmine puue on inimese anotoomilise, füsioloogilise või psüühilise struktuuri või funktsiooni kaotus või kõrvalekalle, millest tingituna vajab isik regulaarset kõrvalabi või juhendamist väljaspool oma elamiskohta vähemalt korra nädalas.

Kõrvalabi või juhendamise all mõistetakse abi osutamist inimesele, kes ei tule iseseisvalt toime söömise, hügieenitoimingute, riietumise, liikumise või suhtlemisega.

Puude raskusastme saamiseks tuleb endiselt pöörduda perearsti poole, kes inimese tervises seisundi hindamise järel täidab arstliku ekspertiisi taotluse. Kuid arstliku ekspertiisi komisjon ei määra enam alati puude raskusastet ainult perearstilt saadud andmete põhjal, vaid suunab taotlejad rehabilitatsiooniasutusse, kus koostatakse isiklik

rehabilitatsiooniplaan. Varem koostati see ainult puuetega lastele, nüüd koostatakse see vajadusel 16 aastasele ja vanemale inimesele.

Laste rehabilitatsiooniplaanide eest tasub maavalitsus riigieelarve rahast ning 16 aastased ja vanemad saavad rehabilitatsioonitoetust, mida makstakse puuetega inimeste sotsiaalseaduse alusel.

Selle aasta algusest makstakse toetust tegelike rehabilitatsioonikulude osaliseks hüvitamiseks 800 krooni kalendriaasta jooksul.

Käesolevast aastast ei määrata puuetega lastele enam transpordija telefoni kasutamistoetust, see eest suurendati puudega lapse toetust: keskmise puudega lapsele makstakse nüüd 860 krooni, raske ja sügava puudega lapsele 1020 krooni

Hooldajatoetust makstakse inimesele, kes ei saa töötada puudega lapse kasvatamise või puudega täiskasvanu inimese eest hoolitsemise tõttu.

Hooldajatoetust ei maksta enam isikule, kellel endal on raske või sügav puue. Küll aga ei takista hooldajatoetuse saamist hooldaja keskmise puue.

Täiendkoolitustoetust makstakse 9600 krooni tegelike koolituskulude osaliseks hüvitamiseks kolme kalendriaasta jooksul.

Sotsiaaltoetust makstakse ka hoolekandeesutustes viibivatele inimestele puudest tingitud lisakulude osaliseks hüvitamiseks.

Niisuguseks lisakulutuseks võib olla individuaalne abivahend või kõrvalabi kasutamine väljaspool hoolekandeesutust vms.

Nüüd on võimalik vähemalt 65 aastasele inimesele määrata puude kestus ka tähtajatult.

Samas säilib võimalus määrata puude raskusaste tähtajaga kuus kuud kuni kolm aastat.

KÜLLI PEDAK
sotsiaalkindlustuse
peadirektor

Lehmatoetuse saab kätte hiljem kui mullu

Järgmisel aastal võib toetuse aluseks olla loomade arvu asemel piimatoodang

ruari seisuga maksuametile võlgu. Toetuse taotlemisel ei ole piiratud loomade arvu.

Taotluste menetlemise korda on pikendatud 40

Toetuse taotluse vormist jäeti välja lisa andmete saamiseks põllumajandustootja tegevuse kohta. Selle asemel tuleb iga toetuse taotlusega esitada avaldus taotleja andmete kohta põllumajandustoetuste registrisse kandete tegemiseks. See muudatus on tarvilik seoses põllumajandustoetuste registri rakendamise.

Tänavu saab taotleja PRIA kohalikust büroost toetuse taotlemise vormiga kaasa ka temale kuuluvate registris olevate loomade nimekirja.

Nimekirjas saab taotleja teha parandusi ja jätta alles vaid need loomad, kellele ta toetust taotleb ning keda ei kavatse enne toetuse väljamaksmise tähtaega karjast välja viia.

Piimalehma kasvatamise toetuse taotlejad võetakse PRIA kohalikes büroodes jutule alates 1. veebruarist kuni 20. veebruarini, raha jõuab karjaomaniku kontole aprilli lõpuks.

Toetuse taotlejatel peavad lehmad olema 1. veebruariks jõudluskontrolli all ja registreeritud PRIA põllumajandusloomade registris. Taotlejal ei tohi olla 1. veeb-

tööpäevani ning seetõttu makstakse toetus tänavu välja aprilli lõpul.

Määruse muudatuse kohaselt tuleb ohustatud tõugu lehmadena märkida taotluses ainult eesti maakarja tõuraamatusse kantud loomad, sest nende tõuline kuuluvus on tõestatud. Põllumajandusministril on õigus suurendada Eesti maakarja tõugu lehmade toetuse määra.

Lihaveise toetus tõuseb mitmekordseks

Riigieelarvest põllumajandustootjatele tulutoetusteks eraldatud rahast saavad suurima osa lihaveisekasvatajad

Riigieelarvest põllumajandustootjatele tulutoetusteks eraldatud 228,5 miljoni krooni jagamisel võitsid kõige enam noorja lihaveisekasvatajad, kes saavad 3 miljonit krooni.

Piimalehmatoetuseks otsustati tänavu anda 110 mln krooni, teraviljatoetuseks 110 mln, sertifitseeritud seemne kasvatuse toetuseks 2,5 mln ning ute- ja kitsekasvatamiseks 3 mln krooni toetust.

Sel aastal kahekordistub toetus ühe ammlehma kohta.

Põllumeeste huvi lihaveiste kasvatamise vastu on viimasel ajal nii suur olnud, et napib tõumaterjali. Samuti on tõusnud lihaveiste arv, sest need tootjad, kes on piimakarja pidamise pettunud, proovivad õnne lihaveisekasvatusega.

Eestis on paar tuhat lihaveist, nendest alla tuhande ammlehmad. Tänavusest riigieel-

arvest saab tõuaretusinspeksioon 17,4 mln. krooni. Jõudluskontrolli keskusele on eraldatud 12,1 mln. krooni. Ülejäänud toetuste summad jäid enam-vähem samaks, küll aga on lahkarvamusi, kui palju kellelegi jagada.

Eestimaa Talupidajate Keskliit (ETKL) tegi ettepanku maksta piimalehmatoetust ainult esimese saja lehma eest ja teraviljatoetust esimese kaheksa hektari pealt. Lisaks võiks taluliidu arvates tulutoetusi maksta üksnes põllumajandustootjate organisatsioonide liikmetele. Nii muutuks tootjate ühendused tugevamaks ja valitsusel oleks kindel partner, kellega läbi rääkida.

Kui taluliit tahab toetusi teistmoodi jagada, siis peab ta esitama oma ettepanekud teistele tootjaorganisatsioonidele arutamiseks. Alles siis saavad põllumajandustoot-

jad otsustada, kuidas oleks kõige õigem tulutoetusi jagada.

Lahkarvamusi on ka põllukultuuride kasvatamiseks eraldatud 110 miljoni krooni jagamises. Senisest suuremat hektaritoetust tahavad rukki- ja linakasvatajad.

Praegu kehtiv turukorralduse seadus toetuse diferentseerimist ei võimalda. Kui toetusi tahetakse ümber jagada, tuleb kõigepealt seadusi muuta. Tehtavaid muudatusi toetuste ümberjagamiseks saaks rakendada alles 2003. aastast.

Lisaks tulutoetustele saavad põllumehed ka arengutoetust ja SAPARDi toetust.

Lugupeetud põllumajandusloomade omanikud!

Juhime Teie tähelepanu asjaolule, et alates 01. jaanuar 2002.a. "Toiduseaduse, Veterinaarcorralduseaduse, Loomatauditõrje seaduse ja loomakaitse seaduse muutmise seaduse"(RT I 2001, 93, 566)§ 54 lõige 1 kohaselt **loomaomanik kohustatud koheselt teavitama põllumajanduslooma surmast, loomade ulatuslikust haigestumisest või hukumisest veterinaararsti.**

Füüsilised ja juriidilised isikud vastutavad seaduse nõuete mittetäitmise eest haldusõigusrikkumise seaduses (RT

1992,29, 396; RT I 1999, 41,496, 45 õiend ja kriminaalkoodeksis (RT 1992,20, 288; RT I 1999, 38, 485) sätestatud korras.

Seoses eelpooltooduga palume loomaomanikel informeerida oma looma surmast vastavas piirkonnas töötavat veterinaararsti tegevusluba omavat veterinaararsti või antud piirkonna volitatud veterinaararsti. Puhja vald 05141 503 Alla Ikkonen Täiendav informatsioon Tartumaa Veterinaarakeskuse telefonilt 400550 või 050 53 393

ÕNNITLEME!

Rita & Meelis Tamm
sündis poeg Kristo
10.01.2002

Eakad sünnipäevalapsed vebruaris

*Tähed vilguvad
kui igatsedes üksteist
kaugel külmas öös*

92	ARMILDA KAHK	07.02	Teilma küla
92	HILDA PARV	19.02	Ulila alevik
90	ALMA-JOHANNA KRIISA	15.02	Puhja alevik
89	LEIDA KRIISA	15.02	Järvaküla
87	ELFRIIDE JÄNES	15.02	Puhja alevik
85	VALTER-EDUARD SAAREPERE	09.02	Tännassilma
81	ALEKSANDRA TIMOFEJEVA	21.02	Ulila alevik
80	VEERA KORÕLEVA	08.02	Ulila alevik
80	ANITA REEBEN	08.02	Võsivere k.
75	MAIE LINT	03.02	Järvaküla
70	NIINA SOLDATENKOVA	18.02	Puhja alevik
70	MEEME KAROLIN	19.02	Puhja alevik

PALJU ÕNNE!

MÄLESTAME

ALEKSANDR RETLENSKI
07 07 1928 - 10 01 2002

NATALJA MOILEVITS
04 09 1931 - 12 01 2002

HELMİ TAMMEPÕLD
25 08 1912 - 15 01 2002

ELVI MITT
26 03 1923 - 15 01 2002

ÕIE LEMBERG
25 04 1933 - 23 01 2002

Seltsimaja annab teada

Reedel, 8. veebruaril kell 15.00
PENSIONÄRIDE PIDU
Külas Valdur Parksepp ja väikesed võistlustantsijad
Teekõrvase võtame ise kaasa!

Valla buss toob peole: Mõisanurmest kell 14.00,
Ulilast 14.15, Uulast 14.20, Järvakülast 14.30

Reedel, 8. veebruaril kell 20.00

KINO

USA noorte komöödia

"Kuum pirukas 2"

Pääse 20.- krooni

11. - 13. veebruar laste ja noorte balletitrupp

"SINILIND" RINGREISIL

Reedel, 15. veebruaril kell 19.00

DISCO

DJ. Maido Mõis.

Hoogu lisavad "Dance Machine" breikarid

Pääse: 20.- krooni

Teisipäeval, 19. veebruaril kell 10.00

VALLAVANEMA VASTUVÕTT

tublitele kooliõpilastele.

Külas laulja, helilooja, luuletaja ja kunstnik Henry Laks

Kolmapäeval, 20. veebruaril kell 11.00

KOOLITUS

puuetega inimeste hooldajatele.

Teema: "Loodusravi, ravimtaimed"

Lektor: Valve Loolaid

Reedel, 22. veebruaril kell 20.00

KINO

USA pööraste efektidega seiklusfilm "Üksainus"

peaosas J. Lee

Pääse 15.- krooni

Laupäeval, 23. veebruaril kell 17.00

seltsimaja 95.aastapäeva

KONTSERT

Õhtu järgneb õhtujuht Sven Sumbergi ja

ansambel "Bernhard" seltsis.

Tasuta.

Reedel, 1. märtsil kell 20.00

KINO

Muusikaline armastusfilm "Moulin Rouge"

Pääse 15.- krooni

Kolmapäeval, 6. märtsil kell 11.00

KOOLITUS

Puuetega inimeste hooldajatele.

Teema: "Käsimüügi ravimite apteegis"

Lektor: Lea Langebraun

Pühapäeval, 10. märtsil kell 11.00

PUHJA MNS-I

ARUANDE-VALIMISKOOSOLEK

Kõigi liikmete kohalolek vajalik!

KAJA UDSO